KULTUR

TIPS OSS! 33 34 57 77
E-post: **red@oyene.no**
Nett: **www.oyene.no**
Facebook: **facebook.com/oyeneavis**

HOLDER ÅPENT: *Arnulf L'Orsa holder galleri verftet på Mågerø åpent i påsken.*

Claude Robitaille møter menneskets behov for noe å glede seg over

Syntes norsk kunst var

KONGEN: *Denne figuren har keramikeren i Dalen laget med utgangspunkt i fotograf Dag Grundseths ikoniske bilde av kong Olav og katten på Norsk Folkemuseum*

FIGURLANDSKAP: *Claude Robitaille foran en vegg der han viser mange av sine små, muntre figurer.* **FOTO: SVEN OTTO RØMCKE**

Keramikeren Claude Robitaille (59) skaper humoristisk kunst. Det har han gjort siden han var 12 år gammel.

SVEN OTTO RØMCKE
red@oyene.no
416 98 620

Da tegnet han en karikatur av læreren sin hjemme i Québec i Canada. Siden det har så godt som all hans kunst vært humoristisk.

Det betyr at han skaper figurer i cirka en halv meters høyde, som enten er karikatur av noen eller ren fantasi. Det tar et par uker å skape en slik figur, og så langt er det blitt cirka 225 av dem. I tillegg har han laget et utall små hoder eller overkropper som også er karikaturer eller fri fantasi.

Eksempler på de store figurene er kong Olav og katten på Folkemuseet og Charlie Chaplin.

– Dyster, norsk kunst

Hvorfor vier så Claude Robitaille sitt liv til humoristisk kunst? Øyenes utsendte er vant til at kunstnere ofte tenker lenge når de får det spørsmålet. Robitaille svarer uten behov for å tenke seg om.

– Da jeg kom til Norge, syntes jeg at kunsten som ble skapt her, var nokså dyster. Jeg ville ikke gjøre noen revolusjon mot det, men jeg ville komme med min verden. Den er ikke nødvendigvis enklere, men den inviterer til et annet forhold til kunsten.

Kommer du inn i stuen og blir møtt av en smilende Charlie Chaplin, så gjør det noe med deg. Men han understreker at det ligger noe under, kanskje møter han menneskets behov for å ha noe å glede seg over.

Claude Robitaille sier ikke at nordmenn generelt er dystre, men han fant i hvert fall god grunn til å fortsette med sitt muntre uttrykk da han kom til Norge for ti år siden og kjøpte hus i Dalen på Tjøme.

Da hadde han bak seg designutdannelse i Canada, utstillinger i hjembyen Québec, Montréal og Toronto, samt byer i USA som San Francisco og Chicago.

I Chicago kom han i kontakt med en styrtrik advokat, som umiddelbart kjøpte 25 av de store figurene for å ha som gave til kunder og venner.

Samtidig var han i ferd med å få oppdrag for skuespillere og andre kjendiser. Det ga mye nyttig erfaring og god omsetning. Men det føltes begrensende, og han valgte å fortsette ut i verden.

Det førte til at han traff en norsk flyvertinne i Mexico. De har vært gift lenge, og i utgangspunktet var de på jakt etter et småbruk i Norge. Men da de fant et nokså forfallent hus og uthus i Dalsveien, var de solgt og kjøpte eiendommen nærmest umiddelbart.

– Jeg falt særlig for det forfalne uthuset, sier kunstneren. – I råtne vegger og jordgulv så jeg et potensial til noe som kunne bli både atelier og galleri.

I fjor sommer var han i mål med både hus og uthus. Da hadde han ikke laget en keramikkfigur på de ti årene i Dalen. Men hva levde han av?

– Jeg jobbet med forefallende arbeid, og etablerte etter hvert mitt eget firma. Blant mye annet, malte jeg vinduene på Den gamle prestegården i Budal. Jeg bygget kompetanse gjennom jobbene. Det jeg lærte brukte jeg i renoveringen av eiendommen her i Dalen. Alt jeg brukte her, kjøpte jeg på finn.no. Jeg kunne skrive en bok om det.

I gang med figurer

Nå er Robitaille i full gang med å produsere nye figurer. Både små og store. De skal vises i galleriet i påsken, til sommeren og stort sett alltid når det står åpent på skiltet ved veien. Åpent skal det også være for kurs. Han har utviklet sin egen teknikk, som han gjerne deler. Derfor ser han for seg at keramikere som ikke får til kompliserte detaljer, kan få veiledning hos ham.

Men han har ambisjoner langt utover det. Han har allerede produsert figurer som han har skreddersydd for virksomheter i Tønsberg. Så spørs det om de er enig med ham i det og kjøper.

– Det vanskeligste med kunst, er å få solgt den, sier han

Det er mye fint å se på i påskehøytiden på øyene

Her er et utvalg av muligheter til å se kunst på øyene denne påsken.

SVEN OTTO RØMCKE
red@oyene.no
416 98 620

Tjøme Kunst og Håndverk holder åpent førstkommende lørdag og søndag, samt skjærtorsdag, langfredag, påskeaften, 1. og 2. påskedag i foreningens lokaler på Øvre Haug gård. Ni medlemmer stiller ut malerier, fotografier, keramikk, påskepynt, strikk, søm og mye annet. Og så er det som alltid åpen kafé.

«På Låven i Bestemors hage» i Hvasserveien 85 holder Gerd Gellein Merkesdal åpent fra skjærtorsdag til og med 1. påskedag. Der er det geleer og urteprodukter, sitrusmarmelade, naturlige og rene såper laget på bruket. I avdelingen for «Vakkert brukt» og «Nytt av brukt» er det også mye spennende.

Kilen Galleri i det gamle landhandleriet i Kilsveien på Hvasser holder også åpent fra skjærtorsdag til og med første påskedag. Her vises verk av Arne Bjørnstad, Hilde Fystro Vasbø, Kajsa Cramer, Marianne Flækøy, Sally Nossen, Cecilie Morgenstierne og Lillann Magnus. Dessuten tilbys trykk av blant andre Inger Sitter. Brukthandelboden er åpen.

Galleri Verftet holder til på Mågerø Marina. Der er det åpent i palmehelgen og helligdagene til og med 2. påskedag. Det sjønære miljøet tilbyr maritime antikviteter, bilder, møbler og litt av hvert, som blant annet omfatter det galleristen kaller et nytt parti maritime godsaker. Kunstner Kari L'Orsa stiller ut sine bilder.

ganske dyster

og legger ikke skjul på at kunstproduksjon, som så mye annet, er kommersiell virksomhet.

– Jeg lever av det jeg gjør. Det betyr at jeg må være lokal her på Tjøme og i Færder. Men i en ikke for fjern fremtid, vil jeg finne et utstillingsvindu i en større by, hvor tusener av mennesker ser kunsten min. Den kommuniserer bedre når du ser et stort antall i et utstillingsvindu. Forbipasserende ser noe de liker og vil kjøpe.

Han vet ikke i hvilke byer han skal finne de utstillingsvinduene.

– For meg er Skandinavia som Kina. Jeg kjenner ikke land og byer. Men min norske kone kjenner både Norge og verden.

Språket

Samtalen springer i det hyggelige og nokså trange atelieret, og av og til står vi helt fast. Kunstneren er i utgangspunktet fransktalende, og intervjueren snakker norsk bokmål og svært dårlig fransk. Kompromisset blir engelsk. Da blir det enkelte faguttrykk vi begge mangler. Da må vi ty til noen av de språklige omveiene som beriker livet. Som dette tekststykket formodentlig viser, kom vi i mål til slutt.

Det neste spranget går til at figurene til keramikeren i Dalen har uforholdsmessig store hender. Det kan man også se i tradisjonell malerkunst, men ikke så store som hos Robitaille. Han gir oss grunnen.

– Kunstnere gir oss store hender, og det skyldes ifølge psykologene at vi har en tendens til å tegne de viktigste organene større.

Da er nesen også et svært viktig organ om vi tolker Robitailles figurer riktig.

Han er vant til at figurene selger godt, men markedet må bli vant til dem. Da er målet å komme over i en fase hvor han selger figurene før de er laget. Det lyktes han med i Canada og USA. Der ble de ofte brukt som gaver, og da skulle de forestille gavemottakeren.

– Dessuten er Facebook en ny vår. Der får jeg vist figurene mine ikke bare på Tjøme, i Færder og i Norge, men i hele verden. Det har ført til at han har opplevd at han får bestilling på figurer som blir fotografert og brukt på emballasje.

Mens han venter på det store gjennombruddet, har han sluttet som vaktmester på øyene og prioriterer produksjon av figurer. Men én jobb har han beholdt, og den er svært relevant.

– Jeg ble oppringt og spurt om jeg kunne være med på montering og pakking av utstillinger på Haugar. Det er en flott måte å komme i kontakt med det norske kunst- og museumsmiljøet. Og så er jeg blitt godt kjent med museumsdirektør, Jan Åke Petersson og kurator Tone Lyngstad Nyaas.

Den gode nabo

I nabohuset har han også en god kontakt. Der bor Gro Nesjar, som er datter av Inger Sitter og Carl Nesjar. Hun kan hjelpe sin nabo med å forstå og navigere i norsk kunstliv. Gro Nesjar arbeider med å utstyre cruiseskip med kunst.

Robitaille drømmer om at hun en gang skal utstyre et helt cruiseskip med humoristisk kunst både fra ham og andre kunstnere. Disney-konsernet har jo en flåte med cruiseskip preget av Disney-figurer.

Siden cruiseskip trolig også vil ha annen kunst, leder det til et spørsmål om han produserer annen kunst.

– Jeg maler på papir. Det monterer jeg på plater, slik at papiret bøyes rundt kanten. Det betyr at bildene kan henges opp uten rammer. Bildene er nonfigurative og malt med farger som gir håp. Jeg skulle ønske at bildene kan tiltale unge mennesker. Det ville glede meg mye om sommergjester kjøper bildene mine til barna sine. Kanskje blir et bilde signert Claude Robitaille det første kunstverket på et barneværelse når sommeren er over?

Tilbakemeldinger på nett

– Hvordan er din uttrykksform mottatt i norsk kunstliv?

– Jeg er så fersk der at folk nesten ikke har oppdaget meg. Men jeg får tilbakemelding fra kunstnerkolleger over hele verden. Her er Facebook et nyttig verktøy. Jeg legger ut figurene mine og får nesten umiddelbart tilbakemelding. Den forteller hva både kunstnerkolleger, tidligere kunder og andre mener. For en tid siden la jeg ute bilde av en figur jeg ikke var helt fornøyd med. Der mente Facebook-samfunnet noe helt annet. Slikt er nyttig.

Ta en tur innom

Etter rundt et decennium i Norge leser og forstår den canadiske kunstneren norsk nokså godt. Det er verre med å snakke språket. I en pause i intervjuet ble kunstnerens kone og Øyenes utsendte enig om at han bør gjøre noe med det. En kunstner må være nær det samfunnet han lever i. Derfor håper kunstnerhustruen, Øyenes mann, og vel også kunstneren, at tjømlinger stikker innom og slår av en prat. På norsk.

FIRE KORISTER OG EN PROFF: *Vestfold Symfoniorkester og Vestfold Operakor er bemannet med folk fra fylket. Solistene kom fra miljøet rundt Den Norske Opera, men en av dem er fra Vestfold. Her ser vi ham sammen med Færder-sangerne i Vestfold Operakor. Fra venstre: Margrethe Taarneby, Teie;operasanger Ole Jørgen Kristiansen, Stokke; Turid Lagertha Foss, Kaldnes; Even Tanner og Trude Mellum, begge Ramberg.* **FOTO: SVEN OTTO RØMCKE**

Tok del i opera

Fire øysangere var med da Vestfold Operakor var solid støttespiller under Macbeth-oppføringen i Hjertnes i helgen.

SVEN OTTO RØMCKE
red@oyene.no
416 98 620

De fire var Margrethe Taarneby, Turid Lagertha Foss, Even Tanner og Trude Mellum. De sang i et forsterket operakor som for anledningen hadde 45 medlemmer.

Vestfold Symfoniorkester hadde ansvar for oppsetningen, og i tillegg til Vestfold Operakor, medvirket dansere fra Spotlight Dansestudio.

Solistene var operasangerne Jørgen Backer, Ann Helen Moen, Kjetil Støa og Ole Jørgen Kristiansen. Kjell Seim var dirigent.

Det var my blod på scenen i Hjertnes disse kveldene. Der skapte de lokale kreftene og de flotte solistene en spennende og annerledes versjon av Macbeth signert Shakespeare og Verdi. Den var ytterligere dramatisert av Kristiansund-operaen.

Det var tredje gang en operaoppsetning i Sandefjord var et samarbeid med operaen i Kristiansund.